

Señores:
Excmo. Sr. D. Ignacio de
Despujol, Presidente.
Puig Sureña
Navarro
Buxaderas
Gallart
Valls Taberner
Fages de Climent
Agustí
Junyent
Masoliver
Nadal
Pruna
Salas
Sentís
Vives
Matos, Secretario.

ATENEO BARCELONÉS

Junta Directiva

Sesión del día 3 de mayo de 1939

Año de la Victoria

Hora:

Acta de la sesión anterior, correspondiente al día 20 de abril.

Propuestas de socio:

Ddm Martín Almagro	Literatura
" José M. Vall-llobera	Bellas Artes
" Joaquín Díaz Merry Cejuela	Viencias Morales
" Ernesto Perelló	
" José Rivas Seva	
" Carlos Trias Bertran	
" J. Tejero	

Altas:

Don Félix Ros Cebrián *Transcrito (?)*
" Jose Oriols Artigas
" Miguel Utrillo Vidal
" Alberto Fontana Almeda
" Manuel Juncadella Robert

Comunicaciones:

De S. E. el Generalísimo y de los Excmos. Sres. Presidente de la Diputación y Rector de la Universidad, correspondiendo al saludo que les dirigió la Junta Directiva al tomar posesión.

Del Sr. Delegado en Barcelona de la Jefatura de Bibliotecas y Archivos, autorizando la reanudación del servicio de Biblioteca del Ateneo, con las restricciones que, según la legislación vigente, afectan a obras de propaganda comunista y marxista, y de tendencias separatistas.

Del Sr. Jefe Superior de Policía de Barcelona instando la scrupulosa revisión de la Biblioteca del Ateneo y que se dé cuenta del resultado. (El Sr. Bibliotecario contestó que ya estaba procediendo a ello, y que esperaba poder terminar esta misma semana la revisión).

Del antiguo socio Don Antonio Ferrán, solicitando su reintegro en condiciones excepcionales.

De los empleados del Ateneo, agradeciendo a la Junta Directiva sus atenciones.

De Ayuntamiento de Sata

De

De

Asuntos varios

Socios asesinados por los marxistas: Don Ramón Casamade, Don Alfonso Par, Don José Segura, Don José Torra, Don Salvador Taya, Don José Bases, Don Rosendo Moncunill, Don José Codola, Don Manuel Clausells, Don Andrés Calzada, Don Francisco Suárez Bravo, Don Juan Puig de Bellacasa.

Contra en este encuentro, un oficial de la familia

Depuración de socios. Subdividirlos en tres grupos, buenos, malos y desconocidos, para que la Junta Directiva los examine definitivamente.

Se acuerda dar a la Junta Directiva una lista de socios que no han pagado sus cuotas.

Cobro de recibos desde 1º de mayo. (S)

Gacetilla en los periódicos, para que se enteren de la reapertura del Ateneo los que eran socios antes del 19 julio 1936 y quieran continuar siéndolo. (S)

Subvenciones que percibía el Ateneo: Del Ayuntamiento, 8.000 pesetas; de la Diputación, 5.000; del Ministerio de Instrucción Pública, 12.000, y últimamente 15.000.

Obliga la mesa

Conveniencia de solicitar la cesión al Ateneo de algunas de las subvenciones que el Ayuntamiento otorgaba a diversas entidades hoy desaparecidas.

Obliga la mesa

Seguros.- Contribución industrial sobre tresillo, mah-jonck, billares, baños. pagado //

Importe del alquiler del almacén de la calle d'en Bot, que los señores Sala y Cia pagaban en 1936 al Ateneo: 100 pesetas mensuales.

que fague desde 26 de Mayo -

Contrato con la Barbería. Era a base de 100 pesetas mensuales.

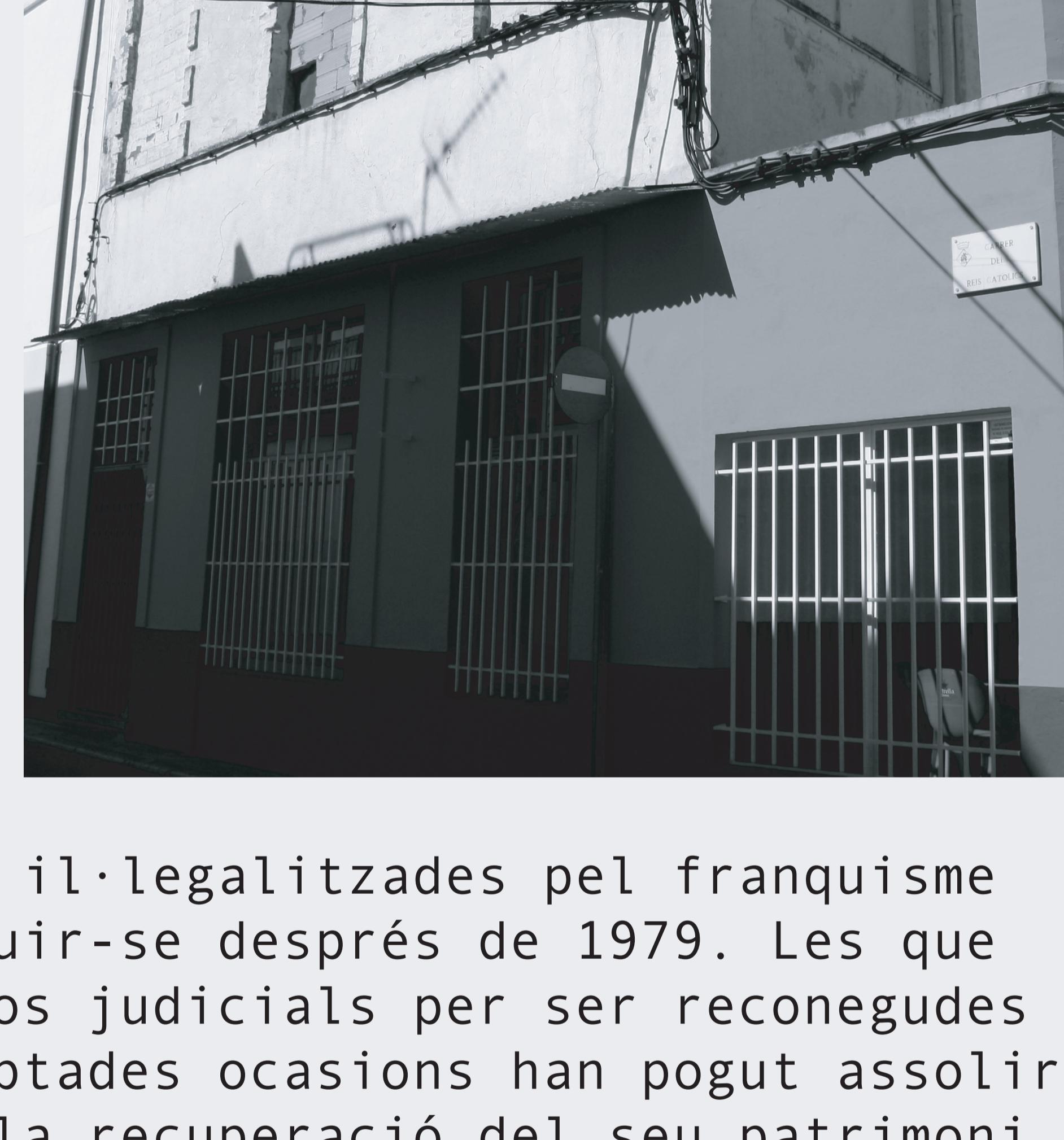
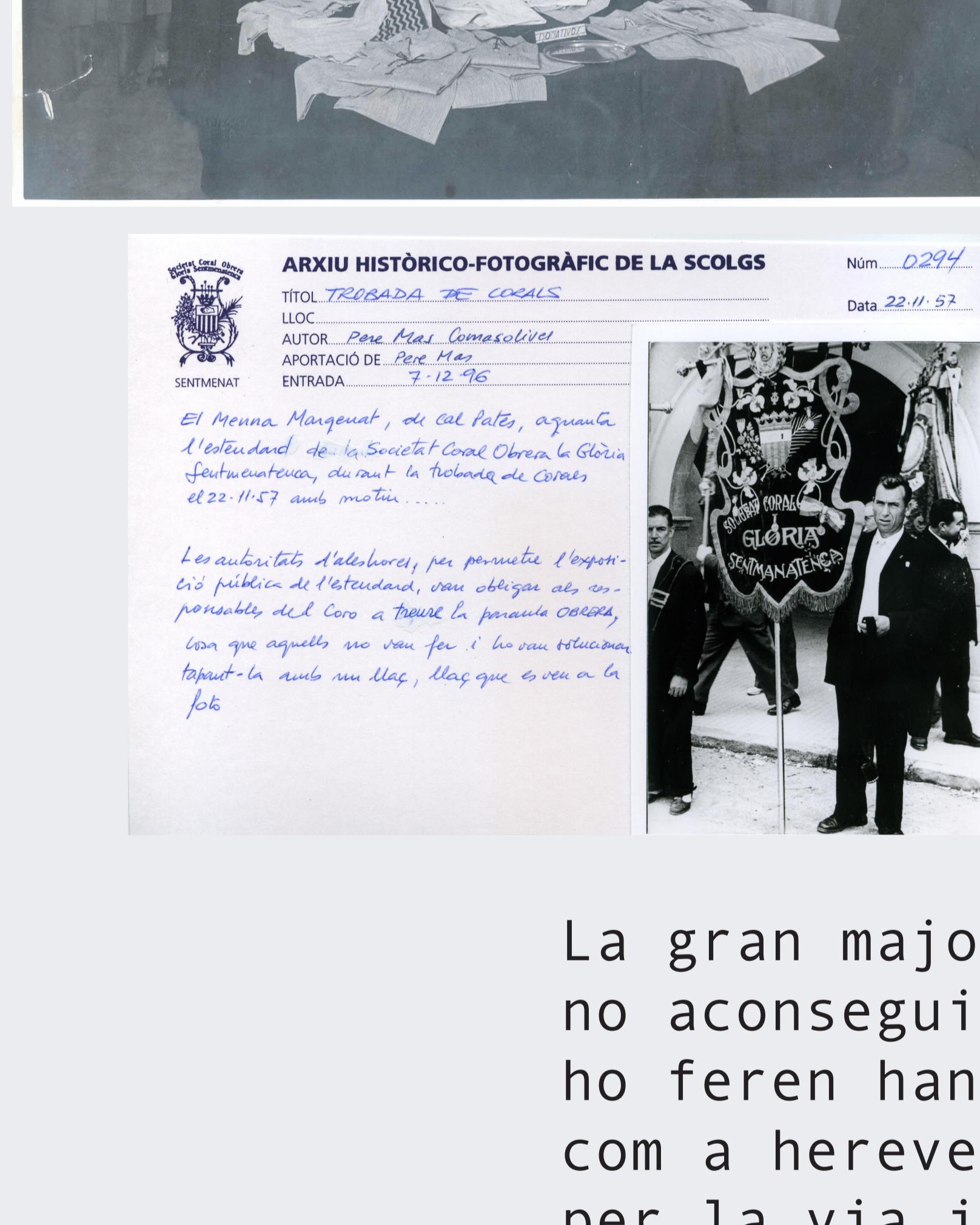
Obliga la mesa

Servicios de cocina y café. Antes del 19 julio 1936 el concesionario Don José Guilera se regía por la tarifa de precios que la Junta indicaba. Durante los meses de julio, agosto y septiembre se le asignaba, por servicios de restaurante, una subvención de 300 pesetas, a razón de 100 pesetas mensuales. Durante el período rojo, el señor Guilera tenía asignadas 120 pesetas semanales, y el ayudante de la cocina 150 pesetas mensuales.

Obliga la mesa

LA LLUITA PEL RETORN

En l'espoli hi hagué un component de classe. Les entitats que tenien vincles amb la burgesia, com ara l'Ateneu Barcelonès o el Centre de Lectura de Reus, aconseguiren sobreviure. N'hi hagué que buscaren mecanismes de supervivència, s'adheriren a Educació i Descans o trobaren fòrmules per assumir les imposicions de la dictadura, prèvia depuració, això sí, dels associats i dels estatuts. Altres, ofegades per la manca de recursos i per les càrregues hipotecàries, acabaren venent o realitzant la donació de les seues propietats a organismes franquistes, associacions i mütues permeses pel règim o a entitats bancàries. Ho feren de manera més o menys opaca, amb més o menys implicació dels associats que hi havien quedat.

La gran majoria de les organitzacions il·legalitzades pel franquisme no aconseguiren subsistir i reconstituir-se després de 1979. Les que ho feren han hagut d'afrontar processos judicials per ser reconegudes com a hereves de les extintes. En comptades ocasions han pogut assolir per la via judicial o administrativa la recuperació del seu patrimoni, o almenys un rescabalament. Hi trobem el Centre Instructiu i Recreatiu de Balsareny, el Centre Obrer de la Sénia, l'Amistat d'Agullana o l'Ateneu Democràtic i Progressista de Caldes de Montbui.

Una altra possibilitat fou exigir el retorn patrimonial emparant-se en les dues lleis de restitució dictades a l'Estat, i atenent a les adhesions polítiques i sindicals que moltes de les organitzacions havien efectuat durant la Guerra Civil. Cal mencionar que els particulars quedaven expressament exclosos d'ambdues lleis. És significatiu el cas de la Joventut Republicana de Lleida, que encara reclama el seu estatge i el camp d'esports, confiscats el 1939. A la sentència del Suprem es reconegué la titularitat registral dels béns i la personalitat jurídica autònoma de la Joventut, desvinculant-la d'ERC, però se'n desestima el retorn en considerar que cap dels béns estava destinat específicament a activitats polítiques.

11

IMATGES_

• Superior:

Esborrany de l'acta de la reunió de la junta directiva de l'Ateneu Barcelonès, 3 de maig de 1939. AB.

• Central (d'esquerra a dreta):

Dones dels Lluïsos de Gràcia col·laborant amb la Secció de Caritat, Obra de la Infància Hospitalitzada, 1945. All.

Fitxa de la fotografia de la trobada de corals en la qual es permeté treure per primer cop l'estendard de la Glòria Sentmenatenc. Les autoritats franquistes obligaren a eliminar-ne la paraula "Obrera". 22 de novembre de 1957. SCOLGS.

Estat de l'interior de l'estatge del Centre Instructiu i Recreatiu de Balsareny en ser recuperat pels socis. 1978.

A: L. Masplà, J. Gudayol i R. Bessa, Centenari del Centre Instructiu i Recreatiu, 1891-1991. Balsareny: Centre Instructiu i Recreatiu, 1991, p. 43.

Aspecte actual de la façana del Club Moderno de la Sénia. 2018. Fotografia: Eva García Lleixà.